

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 353-02-01874/2023-03

Датум: 13.12.2023. године

Немањина 22-26

Београд

На основу члана 6. став 1. Закона о министарствима („Сл. гласник РС“, број 128/20 и 116/22), члана 136. став 1. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“, број 18/2016, и 95/2018 – аутентично тумачење и 2/2023-одлука УС), члана 2. тачка 2. алинеја 1, члана 10. став 4. и став 5. Закона о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, 135/04, 36/09) и члана 23. став 2. и члана 24. став 3. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 47/2018 и 30/2018 – др. закон), поступајући по захтеву носиоца пројекта „Serbia Zijin Mining“ д.о.о. Суваја 185а Бор, Александар Дујановић, државни секретар Министарства заштите животне средине по решењу о овлашћењу број 021-01-36/22-09 од 10.11.2022. године, доноси

РЕШЕЊЕ

1. ПОТРЕБНА ЈЕ израда Студије о процени утицаја на животну средину пројекта експлоатације минералних сировина бакра и злата рудник Чукару Пеки – доња зона, на територији града Бора.
2. ОДРЕЂУЈЕ СЕ ОБИМ И САДРЖАЈ Студије о процени утицаја на животну средину пројекта експлоатације минералних сировина бакра и злата рудник Чукару Пеки – доња зона, на територији града Бора, у складу са чл. 17. Закона о процени утицаја на животну средину и чл. 1-10 Правилника о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“ 69/05).
3. Нетехнички краћи приказ података наведених у Студији израдити као посебан сепарат Студије који садржи кључне изводе и податке из свих поглавља Студије, написане једноставним нетехничким језиком, са мерама заштите животне средине и програмом праћења утицаја на животну средину, који се наводе у интегралном тексту из Студије.
4. Налаже се носиоцу пројекта да уз Студију о процени утицаја приложи услове и сагласности других надлежних органа и организација издатих у складу са посебним законом.
5. Носилац пројекта дужан је да у року од годину дана од дана коначности овог решења, поднесе захтев за давање сагласности на Студију о процени утицаја пројекта на животну средину из тачке 1. овог решења.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Носилац пројекта „Serbia Zijin Mining” d.o.o. поднео је Министарству заштите животне средине захтев за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину пројекта експлоатације минералних сировина бакра и злата рудник Чукару Пеки – доња зона, на територији града Бора.

Обухват експлоатационог поља, ограничен је следећим координатама:

Редни број	X	Y
1	7 589 964,00	4 872 900,00
2	7 589 070,46	4 877 737,01
3	7 591 086,95	4 878 259,51
4	7 591 177,09	4 878 943,88
5	7 592 013,53	4 878 981,92
6	7 593 277,88	4 877 369,87
7	7 594 393,15	4 877 320,00
8	7 594 697,63	4 877 701,65
9	7 594 452,47	4 878 241,65
10	7 593 977,36	4 878 419,41
11	7 591 897,74	4 880 227,51
12	7 590 392,65	4 882 691,15
13	7 594 497,14	4 884 332,30
14	7 596 558,00	4 880 448,00
15	7 597 685,60	4 877 675,86
16	7 596 886,16	4 876 580,65
17	7 596 529,44	4 874 499,60
18	7 594 797,22	4 873 218,00
19	7 590 289,00	4 872 705,00

Уз захтев су приложени попуњени упитници за одлучивање о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину.

Поступајући по предметном захтеву овај орган је, сагласно члану 10. став 1. и став 2. и члану 29. Закона о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник Р.Србије“ број 135/04, 36/09), обавестио заинтересоване органе, организације и јавност. Поднети захтев је објављен у локалном листу „Недељник Тимочке“ дана 20.10.2023. године и на службеном сајту Министарства.

Увид у захтев је извршио адвокат Милош Вељовић, у својству пуномоћника Регулаторног института за обновљиву енергију и животну средину Београд, дана 24.10.2023. године.

У законском року достављено је мишљење од стране заинтересоване јавности и то:

1. Еколошког удружења - Екоагенда Бор 1935, од 30.10.2023. године. У достављеном мишљењу, Екоагенда Бор 1935 наводи да је потребно да се изради Студија о процени утицаја.

2. Регулаторног института за обновљиву енергију и животну средину Београд од 30.10.2023. године. У достављеном мишљењу наводи се да не постоји плански основ за реализацију пројекта, да уз захтев није приложена целокупна документација која је прописана Законом о процени утицаја на животну средину, затим да је дат неадекватан

приказ и анализа могућих значајних утицаја пројекта на животну средину и мера за смањење, спречавање и отклањање сваког значајног утицаја на животну средину, и на крају указивање на обавезу отпочињања поступка прекограничних консултација.

Предметни пројекат се не налази на листи пројеката за које је обавезна процена утицаја, али се налази на листи (II) тј. на листи пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, што је утврђено у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину («Службени гласник Р.Србије» број 114/2008), при чему је овај орган спровео прву фазу поступка процене утицаја на животну средину – одлучивања о потреби израде студије, на основу члана 10. Закона о процени утицаја на животну средину (“Сл. гласник РС”, 135/04, 36/09).

Регулаторни институт за обновљиву енергију и животну средину Београд је у достављеном Мишљењу навео да:

1. Не постоји плански основ за пројекат обухваћен захтевом.

Према Закону о рударству и геолошким истраживањима (Службени гласник РС, број 101/2015, 95/2018 (др. закон), и 40/2021), члан 70. Одобрење за експлоатационо поље у првом ставу указује да се уз захтев за издавање одобрења за експлоатационо поље подноси:

5) студија изводљивости експлоатације лежишта минералних сировина са наведеном потврдом о ресурсима и резервама на основу које се израђује студија;

У другом ставу:

Подносилац захтева из става 1. овог члана дужан је да пре израде студије изводљивости експлоатације прибави:

1) акт којим се прописује обим и садржај студије о процени утицаја на животну средину издат од стране надлежног органа или акт истог органа да није потребна израда студија о процени утицаја;

Према Закону о планирању и изградњи (Службени гласник РС, број 72/2009, 81/2009 (исправка), 64/2010 (УС), 24/2011, 121/2012, 42/2013 (УС), 50/2013 (УС), 98/2013 (УС), 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 (др. закон), 9/2020, 52/2021), 2.4. Просторни план подручја посебне намене

Члан 21.

Просторни план подручја посебне намене доноси се за подручја која захтевају посебан режим организације, уређења, коришћења и заштите простора, пројекте од значаја за Републику Србију или за подручја одређена Просторним планом Републике Србије, или другим просторним планом, а нарочито за:

2) подручје са могућношћу експлоатације минералних сировина;

Члан 22

Просторни план подручја посебне намене садржи нарочито:

13) мере заштите животне средине;

Према Закону о процени утицаја на животну средину (Службени гласник РС, број 135/2004, 36/2009), члан 8. уз Захтев за одлучивање о потреби процене утицаја, уз захтев из става 2. овог члана прилаже се следећа документација:

1) извод из урбанистичког плана или потврђени урбанистички пројекат, односно акт о урбанистичким условима који није старији од годину дана;

2) идејно решење или идејни пројекат, односно извод из идејног пројекта;

Пројекат експлоатације је предмет Закона о рударству и геолошким истраживањима и тренутно је у фази израде студије изводљивости. Израђена је Претходна студија изводљивости која би у релацији са Законом о планирању и изградњи одговарала Идејном пројекту. Студија о процени утицаја на животну средину би се радила паралелно са Студијом изводљивости и на тај начин обезбедиле мере заштите животне средине и превасходно становништва на територији града Бора. План просторне намене који је тренутно у поступку израде обухватиће све предуслове који ће бити детаљно разрађени у Студији.

2. Носилац пројекта уз захтев није приложио целокупну документацију прописану Законом о процени утицаја на животну средину.

Према Закону о процени утицаја на животну средину (Службени гласник РС, број 135/2004, 36/2009), члан 8, став 2, уз Захтев за одлучивање о потреби процене утицаја, прилаже се следећа документација:

- 1) извод из урбанистичког плана или потврђени урбанистички пројекат, односно акт о урбанистичким условима који није старији од годину дана;
- 2) идејно решење или идејни пројекат, односно извод из идејног пројекта;

Пројекат експлоатације је предмет Закона о рударству и геолошким истраживањима и тренутно је у фази израде Студије изводљивости. Израђена је Претходна студија изводљивости која би у релацији са Законом о планирању и изградњи одговарала Идејном пројекту. Студија о процени утицаја на животну средину би се радила паралелно са Студијом изводљивости и на тај начин обезбедиле би се мере заштите животне средине и превасходно становништва на територији града Бора. Пошто је издата Информација о локацији сматрамо да је услов за прилоге уз Захтев о потреби испуњен. План просторне намене који је тренутно у поступку израде ће обухватити предуслове који ће ући у Студије и обезбедити правовремено деловање од стране Носиоца пројекта.

3. Захтев не садржи све елементе прописане Законом о процени утицаја на животну средину и Правилником о садржини захтева за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину и одређивању обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину (а) Не постоји приказ главних алтернатива које су разматране; б) Не постоји приказ могућих значајних утицаја пројекта на животну средину; в) Захтев не садржи адекватне мере за спречавање, смањење и отклањање сваког значајног утицаја на животну средину;)

Према члану 8. Закона о процени утицаја на животну средину (Службени гласник РС, број 135/2004, 36/2009)

Захтев о потреби процене утицаја подноси се на прописаном обрасцу и садржи:

- 1) податке о носиоцу пројекта;
- 2) опис локације;
- 3) опис карактеристика пројекта;
- 4) приказ главних алтернатива које су разматране;
- 5) опис чинилаца животне средине који могу бити изложени утицају;
- 6) опис могућих значајних штетних утицаја пројекта на животну средину;
- 7) опис мера предвиђених у циљу спречавања, смањења и отклањања значајних штетних утицаја;
- 8) друге податке и информације на захтев надлежног органа.

Према Прилогу 1, Правилника о садржини захтева о потреби процене утицаја и садржини захтева за одређивање обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину (Службени гласник РС, број 69/2005), садржина захтева за

одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину на прописаном обрасцу садржи:

1. Подаци о носиоцу пројекта
2. Карактеристике пројекта
 - (а) величина пројекта;
 - (б) могуће кумулирање са ефектима других пројеката;
 - (в) коришћење природних ресурса и енергије;
 - (г) стварање отпада;
 - (д) загађивање и изазивање неугодности;
 - (ђ) ризик настанка удеса, посебно у погледу супстанци које се користе или техника које се примењују, у складу са прописима.
3. Локација пројекта
Осетљивост животне средине у датим географским областима које могу бити изложене штетном утицају пројеката, а нарочито у погледу:
 - (а) постојећег коришћења земљишта;
 - (б) релативног обима, квалитета и регенеративног капацитета природних ресурса у датом подручју;
 - (в) апсорпционог капацитета природне средине, уз обраћање посебне пажње на мочваре, приобалне зоне, планинске и шумске области, посебно заштићена подручја (природна и културна добра и густо насељене области).
4. Карактеристике могућег утицаја
Могући значајни утицаји пројекта, а нарочито:
 - (а) обим утицаја (географско подручје и бројност становништва изложеног ризику);
 - (б) природа прекограничног утицаја;
 - (в) величина и сложеност утицаја;
 - (г) вероватноћа утицаја;
 - (д) трајање, учесталост и вероватноћа понављања утицаја.

Обрађивач сматра да су тачке 1, 2, 3, 5 и 6 садржане прописаним обрасцем па су додатно разматране тачке 4 и 7 Закона у додатим поглављима.

Алтернативе које су разматране у овој фази разраде пројекта су приказане у Поглављу 6. Захтева.

У оквиру поглавља 3.1(а) Величина пројекта, на страни 5. и 6. су додати збирни детаљи о самом пројекту. У поглављу 5.1 (а) Обим утицаја (географско подручје и бројност становништва изложеног ризику) су дефинисани утицаји на животну средину. Детаљна идентификација, и евалуација утицаја ће бити урађена у Студији процене утицаја на животну средину.

4. Обавеза спровођења прекограничних консултација.

Што се тиче прекограничног утицаја пројекта, на нивоу утврђивања обима и садржаја је тешко утврдити стваран прекоргранични утицај, детаљан потенцијани прекогранични утицај ће бити утврђен у току израде Студије о процени утицаја на животну средину, и заједно са надлежним органом, ће бити утврђена потреба спровођења поступка у складу са Конвенцијом о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту.

Разлози доношења решења о потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину:

Предмет пројекта је експлоатација минералних сировина бакра и злата рудник Чукару Пеки – доња зона. Рудно лежиште „Чукару Пеки“ налази се на око 6 km од центра Бора и на око 2 km од границе градског подручја (индустријске зоне) Бора. Рудно лежиште

припада борској металогенетској зони и садржи руду полиметаличног састава где се поред бакра и племенитих метала налазе и друге металичне и неметаличне појаве. Рудник бакра и злата Чукару Пеки налази се на српском делу Алпско-хималајске магматске орогенске зоне.

Експлоатација Доњег лежишта ће бити подземна, формирањем јаме на дубини до - 1.300 m у III фази од - 1800 m од површине тла. Просечан садржај бакра у руди је 2,9%. Финални производ рудника ће бити концентрат. Почетак производње очекује се 2024. године. За потребе експлоатације Доњег лежишта биће изграђени нови производни системи и пратећа инфраструктура.

Примарно дробљење руде ће се обављати у лежишту а остале фазе дробљења и млевења на површини. Постројење за прераду руде у I фази развоја рудника биће у непосредној близини извозног окна рудника. Изградња флотацијског постројења за II фазу у развоју рудника предвиђа се на локацији удаљеној око 1 km од лежишта према селу Слатина, а на 5–7 km североисточно предвиђа се изградња новог флотацијског јаловишта у зони насеља Оптрељ.

Пратећи објекти и потребна инфраструктура налазиће се у непосредној близини погона за прераду. То се пре свега односи на преносну радионицу и пратећу опрему, складиште горива, генератор за производњу електричне енергије, производњу бетона, просторије за рударе, администрацију и управу рудника, привремена јаловишта, као и постројења за управљање водом и за прераду употребљене воде. Експлоатација Доњег лежишта ће се вршити откопном методом са зарушавањем. Квалитет стене је такав да се лежиште не може економично откопати методом отворених откопа. Планирана је примена методе подетажног зарушавања. Ова метода зарушавања подразумева контролисано минирање циљане зоне унутар рудног тела, што омогућава постепено зарушавање под сопственом тежином. Издробљена руда се сакупља на утоварним местима. Делови руде се преносе подземним утоваривачима до једне од две подземне кружне дробилице. Издробљена руда се потом транспортује на површину кроз коса извозна окна применом система тракастих транспортера. Портали извозних окана налазе се на површини, ван зоне урушавања или слегања тла.

Подземне просторије биће подграђене сидрима, арматурним мрежама и прсканим бетоном. Квалитет ваздуха у руднику одржаваће се вентилационим окнима који одводе ваздух на површину. Подземна вода на коју се наиђе при ископним радовима биће испумпана на површину и употребљена приликом прераде минералних сировина. Размере рудног тела у Доњој зони су изузетно велике. Да би се смањила почетна улагања и проблеми у ископавању планирано је да се експлоатација подели на три фазе. Фаза I се односи на рудно тело до коте -800 m, фаза II на рудно тело од коте - 1,300 m (од коте -800 m до коте -1,300 m), а фаза III од -1.800 m до -1.300 m. Рудна тела из фазе I и фазе II, **изнад коте - 1,300 m**, представљају основу развоја рудника. Рудно тело испод коте -1.300 m дубоко је покривено и биће ископавано после додатних истраживања, као допунски заменски ресурс.

На основу ресурса у Доњој рудној зони, обим производње у фази I установљен је на 45 kt дневно, тј. 14,85 Mt годишње. Обим производње у фази II износи 90 kt дневно, тј. 29,70 Mt годишње, док се у фази III додатно повећава на 135 kt дневно, тј. 44,55 Mt годишње. Квалитет концентрата бакра је добар (21%) са садржајем злата од 2,42 g/t до 4.41g/t.

Ради јавне безбедности, зоне зарушавања и слегања тла биће ограђене за време трајања оперативне фазе све до периода након окончања рударских активности. По окончању ће се извозна коса окна и отвори за проветравање затворити бетонским чеповима. Површински објекти ће се уклонити или срушити, а пропратни отпадни материјал отклонити у складу са важећим прописима о управљању отпадом. Површинско тло биће поново обликовано, прекривено површинским слојем земљишта и рекултивисано.

Јаловиште, такође, биће обухваћено рекултивацијом („и у складу са међународним стандардима УНЕП-а за управљање рударским отпадом (УНЕП, 2020“).

Студијом о процени утицаја на животну средину ће се анализирати и оцењивати међусобни утицаји постојећих и планираних активности, предвидети непосредни и посредни штетни утицаји пројекта на чиниоце животне средине као и мере и услови за спречавање, смањење и отклањање штетних утицаја на животну средину и здравље људи.

Узимајући у обзир наведено и на основу достављене документације и активности коју носилац пројекта предвиђа као и величину пројекта и локацију истог овај орган је узимајући у обзир мишљења заинтересоване јавности, нашао да предметни пројекат може утицати на животну средину у већем обиму, па у складу са тим одлучено је као у диспозитиву овог решења.

Поука о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба Влади путем овог органа, у року од 15 дана од дана пријема решења, односно од дана обавештавања заинтересоване јавности о донетом решењу.

Државни секретар

Александар Дујановић

Доставити:

- Архиви
- Наслову
- Сектору за надзор и превентивно деловање у животној средини